

Apvienotā Karaliste: 2023. gadā gaidāmi neskaidri kokmateriālu tirgus apstākļi

Londonas centrā notikušajā ikgadējā tirgus konferencē Timber Development UK (TDUK) tika pausts nepārprotams vēstījums - pieprasījuma un cenu kritums apvienojumā ar pieaugošajām izmaksām radīs arvien sarežģītākus un neskaidrākus tirgus apstākļus arī 2023. gadā.

Konferencē, kas 2. novembrī notika Londonas centrā, Northumberland Avenue 8, piedalījās aptuveni 120 delegātu, un uzstājās TDUK, kokzāģētavu un koksnes plātņu ražošanas nozares pārstāvji. Šajā ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta galvenajiem statistikas datiem un kokzāģētavu prezentācijām.

TDUK tehniskais un tirdzniecības vadītājs Niks Boultons (Nick Boulton) teica, ka kopējais Apvienotās Karalistes masīvkoka un plātņu izstrādājumu importa apjoms 2021. gadā pieauga par 15 % līdz 11,7 miljoniem m³. Aptuveni 5,4 miljoni m³ tika importēti 2022. gada 1. pusgadā, un importa samazināšanās tendence sākās 2021. gada pēdējā periodā.

Skujkoku koksnes importa apjomi 2022. gada 1. pusgadā samazinājās par 21 % (salīdzinājumā ar 2021. gada 1. pusgadu).

Niks Boultons ziņoja, ka 2021. gadā skujkoku importa vērtība palielinājās par 84 %, bet 2022. gada janvāra-jūlija periodā baltalkšņu importa vērtība pieauga par 21 %, sasniedzot 869 miljonus sterliņu mārciņu. Kopējā ēvelētās un zāģētās skujkoku koksnes importa vērtība 2022. gada janvārī-jūlijā bija 1,34 miljardi sterliņu mārciņu - par 38 miljoniem sterliņu mārciņu vairāk nekā pirms gada.

Tomēr 2022. gada 1. pusgadā skujkoku importa apjomi samazinājās par 18 %, savukārt lapu koksnes apjomi pieauga par 24 % un saplākšņa apjomi palielinājās par 6 %. No citiem plātņu produktiem OSB plātņu imports piedzīvoja vislielāko lejupslīdi -31%.

Lapu koksnes importa vērtība Apvienotajā Karalistē 2022. gada pirmajos septiņos mēnešos palielinājās līdz 275 miljoniem sterliņu mārciņu. Cietkoksnes importa apjoms no Eiropas palielinājās par 29 %.

Zāgmateriālu ražošana Apvienotajā Karalistē 2021. gadā pieauga līdz 3,6 miljoniem m³ (2020. gadā - 3,35 miljoni m³), savukārt koksnes plātņu ražošana strauji palielinājās līdz 3,5 miljoniem m³ (2020. gadā - 2,95 miljoni m³).

Saplākšņa importa vērtība 2022. gada pirmajos septiņos mēnešos palielinājās visiem splākšņa veidiem, savukārt lapu koksnes splākšņa vērtība pieauga līdz 343 miljoniem sterliņu mārciņu (2021. gadā - 233 miljoniem sterliņu mārciņu) un skujkoku splākšņa vērtība palielinājās līdz 103 miljoniem sterliņu mārciņu (2021. gadā - 81 miljoniem sterliņu mārciņu).

TDUK National Softwood Division prognozē, ka 2022. gadā Apvienotās Karalistes skujkoku koksnes imports samazināsies par 18 % līdz 6,2 miljoniem m³, bet 2023. gadā nedaudz palielināsies par 2 %. Tiek prognozēts, ka Apvienotās Karalistes skujkoku koksnes patēriņš 2022. gadā samazināsies līdz 8,9 miljoniem m³ (2021. gadā - 10,9 miljoniem m³), bet 2023. gadā nedaudz pieaugs līdz 9,1 miljoniem m³.

Visā pasaulē galvenā uzmanība tiek pievērsta pieaugošam pieprasījumam pēc skujkoku koksnes, un paredzams, ka līdz 2025. gadam pieprasījums pēc skujkoku koksnes pasaulē pieaugs par 48 miljoniem m³, pirmo reizi pārsniedzot 400 miljonu m³ gada pieprasījumu un radot bažas par izejvielu pieejamību.

Arī kokzāgētavas James Jones & Sons, Glennon Brothers un SCA sniedza delegātiem savus tirgus novērojumus.

Uzņēmuma James Jones & Sons pārdošanas vadītājs Kīts Ainslijs (Keith Ainslie) sacīja, ka lielās Apvienotās Karalistes un Īrijas kokzāgētavas no šā gada jūnija ir samazinājušas ražošanu par aptuveni 15-20 %, lai pielāgotos tirgus situācijai. K. Ainslijs teica, ka viens no lielākajiem ražotājiem ir samazinājis vienas no savām kokzāgētavām maiņu skaitu no trim uz vienu un un darbojas nakts režīmā, lai samazinātu enerģijas izmaksas.

Kīts Ainslijs uzsvēra, ka koka žogu tirgus šogad ir bijis sarežģīts, lai gan daži žogu materiālu tirgotāji ir strādājuši sekmīgi, tāpat kā lauksaimniecības platību nožogojumu tirgus. Viņš sacīja, ka tirgū joprojām ir pārāk daudz būvkonstrukciju kokmateriālu, un aicināja kokzāgētavas, jo īpaši aizjūras zāgētavas, samazināt ražošanu. "Nav jēgas

iebāzt galvu smiltīs un turpināt strādāt kā parasti," viņš piebilda. "Mums ir jāsamazina ražošanas līdž ilgspējīgam līmenim, pretējā gadījumā mēs riskējam pazaudēt visus ieguvumus un priekšrocības [no iepriekšējās cenu paaugstināšanas]. Tirgus ir mazāks, un mums ar to jāsamierinās, līdz atkal sāksies patiesa ekonomikas izaugsme."

Glennon Brothers izpilddirektors Maiks Glenons (Mike Glennon) sacīja, ka Īrijas ekonomika pašlaik attīstās labi, bet prognozēja, ka ziemas sākumā situācija pasliktināsies. Viņš piebilda, ka problēmas rada augošās procentu likmes, inflācija un enerģijas izmaksas. Kā piemēru M.Glenons minēja, ka grupas Fermoy kokzāģētavai parasti gada rēķini par enerģiju ir 1-1,2 miljoni sterliņu mārciņu. Tagad tās ir 4-5 miljoni sterliņu mārciņu, kas ir otrās nozīmīgākās izmaksas aiz izejvielām. Izpilddirektors paskaidroja, ka pašlaik Īrijā mājokļu būvniecības apjomi ir labi, bet bažas rada dzīvojamo māju pieprasījuma līmenis.

SCA mārketinga un pārdošanas viceprezidents Markuss Henningsons (Markus Henningsson) sacīja, ka šā gada sākumā klientu veiktie iepirkumi bija nelieli, taču daži no tiem pēdējo mēnešu laikā sāka papildināt trūkstošos krājumus, un viens no lielākajiem importētājiem Apvienotajā Karalistē novembra sākumā apņēmas iegādāties 2 500 m³. "Tagad ir nedaudz vairāk darījumu nekā pirms pāris mēnešiem." Viņš arī teica, ka SCA 4. ceturksnī samazināja ražošanu par 10 %, raksturojot cenas kā "nepievilcīgas". "Mēs uzskatām, ka ir labāk kādu laiku saglabāt koksni mežā, līdz situācija mainīsies." Markuss Henningsons norādīja, ka pieaug koksnes apjomi, ko šķeldo enerģijai vai pārstrādā koksnes granulās, savukārt kokzāģētavu enerģijas izmaksas ir pieaugušas no 5 euro par m³ saražotās koksnes līdz 25 euro par m³.